

bülten

Nisan 2024 Sayı 310

**TMMOB
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI**

**50. OLAĞAN
GENEL
KURUL**

**20-21 NİSAN 2024
KOCATEPE KÜLTÜR MERKEZİ**

TMMOB
Makina Mühendisleri Odası
Bülteni
Ayda bir elektronik ortamda yayınlanır.

Nisan 2024
Sayı 310

MMO Adına Sahibi
Yunus YENER
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Yunus YENER

Yayına Hazırlayanlar
Yılmaz EREN

Sayfa Tasarımı
Yılmaz EREN

Yönetim Yeri
Meşrutiyet Cad. No: 19/6. Kat
06650 Kızılay - ANKARA
Tel: (0312) 425 21 41
Faks : (0312) 417 86 21
e-posta: mmo@mno.org.tr
http://www.mno.org.tr

TMMOB
MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

Meşrutiyet Cad. No: 19/6-7-8 . Katlar
Kızılay / ANKARA
Tel : (0312) 425 21 41
Faks : (0312) 417 86 21

e-posta: mmo@mno.org.tr
http://www.mno.org.tr

ŞUBE ADRESLERİMİZ

ADANA ŞUBE

Güzelyalı Mah. Devlet Bahçeli Blv.
No : 37/A 01170 Çukurova - Adana
Tel : (+90) 322 2326420
Faks : (+90) 322 2326419
e-posta : adana@mno.org.tr

ANTALYA ŞUBE

Şirinyalı Mah. Sinanoğlu Cad.
No: 74 Antalya
Tel : (+90) 242 3171184
Faks : (+90) 242 3162002
e-posta : antalya@mno.org.tr

DENİZLİ ŞUBE

Sırapapılar Mah.
Saltak Cad. No: 83 Denizli
Tel : (+90) 258 2633638
Faks : (+90) 258 2638836
e-posta : denizli@mno.org.tr

EDİRNE ŞUBE

İstasyon Mah. Dr. Bahattin
Öğütmen Cad.
87. Sok. No:12 Edirne
Tel : (+90) 284 2360800
Faks : (+90) 284 2360803
e-posta : edirne@mno.org.tr

GAZİANTEP ŞUBE

Budak Mahallesi Abdulkadir Behçet
Caddesi No: 40
Şehitkamil - Gaziantep
Tel : (+90) 342 2304477
Faks : (+90) 342 2305292
e-posta : gaziantep@mno.org.tr

İZMİR ŞUBE

MMO Tepekule Kon. Ser. ve İş
Mer. Anadolu Cad. No: 40 Kat:M2
Bayraklı - İzmir
Tel : (+90) 232 4623333
Faks : (+90) 232 4862060
e-posta : izmir@mno.org.tr

KOCAELİ ŞUBE

Körfez Mah.
İzzet Uzuner Sk. No:14
41300 İzmit - Kocaeli
Tel : (+90) 262 3246933
Faks : (+90) 262 3226647
e-posta : kocaeli@mno.org.tr

MERSİN ŞUBE

Limonluk Mh. 2417 Sk.
No: 5/A Yenişehir - Mersin
Tel : (+90) 324 3273800
Faks : (+90) 324 3269553
e-posta : icel@mno.org.tr

TRABZON ŞUBE

Çarşı Mah. Ceviz Altı Sok.
Yavuz Selim İş Merkezi No:5
61030 - Trabzon
Tel : (+90) 462 3221477
Faks : (+90) 462 3217769
e-posta : trabzon@mno.org.tr

ANKARA ŞUBE

Meşrutiyet Mah. Meşrutiyet Cad.
No:19/5 Kızılay - Ankara
Tel : (+90) 312 4252141
Faks : (+90) 312 4178781
e-posta : ankara@mno.org.tr

BURSA ŞUBE

BAOB Yerleşkesi Odunluk Mah.
Akademi Cad. No:8 A1 Blok Kat:2-3
16130 Nilüfer - Bursa
Tel : (+90) 224 453 62 00
Faks : (+90) 224 453 62 12
e-posta : bursa@mno.org.tr

DİYARBAKIR ŞUBE

Ofis Ekinciler Cad. Kalender Center
K: 9 No: 15-16 21100
Yenişehir - Diyarbakır
Tel : (+90) 412 2246447
Faks : (+90) 412 2245864
e-posta : diyarbakir@mno.org.tr

ESKİŞEHİR ŞUBE

Hoşnudiye Mah. Kızılcıklı Mahmut
Pehlivan Cad. Altın Sok. No:1
Küpeli Apt. Kat:3 26130 - Eskişehir
Tel : (+90) 222 2309360
Faks : (+90) 222 2313854
e-posta : eskisehir@mno.org.tr

İSTANBUL ŞUBE

Katip Mustafa Çelebi Mah.
İpek Sk. No:9 34433
Beyoğlu - İstanbul
Tel : (+90) 212 2529500
Faks : (+90) 212 2498674
e-posta : istanbul@mno.org.tr

KAYSERİ ŞUBE

Cumhuriyet Mah. Kızılay Cad.
Sultan Hamam Sok. No:10
Melikgazi - Kayseri
Tel : (+90) 352 2221212
Faks : (+90) 352 2212919
e-posta : kayseri@mno.org.tr

KONYA ŞUBE

Musallabağları Mh.
Başkılavuz Sk. No: 3
42110 Selçuklu - Konya
Tel : (+90) 332 2385272
Faks : (+90) 332 2385275
e-posta : konya@mno.org.tr

SAMSUN ŞUBE

Kılıçdede Mah.
Cumhuriyet Cad. No: 149
İlkadım - Samsun
Tel : (+90) 362 2312750
Faks : (+90) 362 2312751
e-posta : samsun@mno.org.tr

ZONGULDAK ŞUBE

Gazipaşa Cad. No:17 Kat:7
Zonguldak
Tel : (+90) 372 2536964
Faks : (+90) 372 2518958
e-posta : zonguldak@mno.org.tr

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayı 310 Nisan 2024

Sunuş 2

Haber 3

Basın Açıklamaları 13

TMMOB'den 14

Günce 16

50. OLAĞAN GENEL KURULUN ÇAĞRISI: TOPLUMSAL GEREKSİNİMLER VE KAMUCU POLİTİKALAR TEMELİNDE KURULACAK BAŞKA BİR TÜRKİYE İÇİN MÜCADELE...

50. Olağan Genel Kurulumuzda yapılan seçimlerde Oda'nın yönetim, onur, denetleme kurulları; Odamızı TMMOB genel kurulu ile yönetim, yüksek onur ve denetleme kurullarında temsil edecekler blok olarak seçildi.

Delegelerin görüş ve önerilerinin özgürce dile getirildiği genel kurulumuz; birlikte üretme, birlikte karar alma, birlikte yönetme anlayışımızın somutlandığı bir demokrasi atmosferinde gerçekleşti.

Genel kurulda TMMOB Yasası'nın irademiz dışında değiştirilmesi girişimlerine karşı mücadele edilmesi; Odamızın İş Güvenliği Mühendis Yetkilendirme Yönetmeliğinin iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı ile uyumlu hale getirilmesi için eğitim ve müfredat çalışması yapılması; eğitim ve tüm kamusal/toplumsal yaşamda köktendinci, mezhepçi politikalara karşı mücadele ve emek ve meslek örgütleriyle birlikte laikliğin yeniden kazanılması; Oda üyeleri ve çalışan arkadaşlarımızın yeşil pasaport alabilmesi konusunun TMMOB Genel Kurulunda görüşülmesi; Makina Hangar Teknoloji ve Mühendislik Merkezi'nin kurumsal hale getirilerek Oda yönetmelik ve yönergelerine girecek şekilde çalışma yapılması; Öğrenme Merkezi'nin öğrenme, eğitim ve uygulamalarının geliştirilmesi; Mühendis Emeği ve Araştırmaları Merkezi'nin fiziki yapıya kavuşturulması; diğer ülkelerin meslek alanlarımızla bağlantılı kuruluşları ile uluslararası ilişkilerin geliştirilmesi, Makina Hangar'da uluslararası etkinlikler düzenlenmesi; yurtdışında çalışan meslektaşlarımızla dayanışma ve mesleki gelişimleri için ilgili yurtdışı meslek kuruluşlarıyla çalışma yapılması; Makina Mobil ve Makina Öğrenme Merkezi platformlarından ilgili sektör derneklerinin yararlanabilmesi; mekanik proje tasarımlarının Oda tarafından onaylı SMM'lerce yapılması koşulu için idari birimlerle protokoller yapılması, belediye ruhsat kontrolleri ve SMM tescili ile

uzmanlık belgesi olmayan projelerin engellenmesi için ilgili yönetmeliğin düzenlenmesi; işçi sağlığı ve iş güvenliği konusunda geliştirici, iyileştirici çalışmalara katkının ve İKK'lerde bu çalışmalara verilen desteğin artırılması; makine mühendislerinin şantiye şefliği yapabilmesi; TMMOB bünyesinde mevcut yapıların deprem riskinin araştırılarak bir standart oluşturulması için öneri sunulması konularında Oda Yönetim Kurulu'na görev ve yetki verilmesi kararlaştırıldı.

Benimsenen Sonuç Bildirisi, genel kurulumuzun emperyalizme, kapitalizme/neoliberalizme, faşizme, militarizme ve siyasal İslamcı iktidara karşı birlik, mücadele, dayanışma, demokrasi platformu ve Cumhuriyetçi, laik, halkçı toplumcu/kamucu bir yanıt olmuştur. Genel kurulumuz, emek ve demokrasi güçlerinin bu zeminde birliğinin gerekliliğine ve sömürü, zulüm iktidarından kurtuluşun toplumsal gereksinimleri esas alan kamucu politikalar temeli üzerinde kurulacak başka bir Türkiye için mücadele ile sağlanabileceğine işaret etmiştir.

Seçilen OYK olarak ilk toplantıda görev dağılımını yaparak çalışmalara başladık. Şimdi sıra 50. Dönem Oda Çalışma Programı Taslağını OYK, Şubelerimiz ve Danışma Kurulu'nda görüşerek yeni dönem çalışmalarına programlı bir şekilde başlamaya geldi. Dünden bugüne Odamızın bütün başarılı çalışmaları örgütlü üyelerimizin katkılarıyla gerçekleşmiştir. Yeni dönemde de çalışmalarımızın temel dinamiği, aynı örgütlülük bilinciyle örgütlü üyelerimizin katkıları olacaktır. Yolumuz açık olsun.

İşçi sınıfı ve tüm emekçilerin birlik, mücadele, dayanışma günü olan 1 Mayıs'ta alanlarda buluşmak üzere esenlik dilekelerimizi iletiyoruz.

**TMMOB Makina Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**

49.DÖNEM 4. DANIŞMA KURULU TOPLANTISI YAPILDI

Odamız 49. Dönem 4. Danışma Kurulu toplantısı 10 Mart 2024 Pazar günü, Tanışma, Ülke gündemi ve Oda çalışmalarını üzerine görüşme ve Dilek ve Öneriler gündemi ile yapılmıştır.

Danışma Kurulu Toplantısı Oda Başkanı Yunus Yener ve TMMOB Başkanı Emin Koramaz'ın açılış konuşmaları ile başladı. Daha sonra Oda Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Elif Öztürk bir sunum yaptı. Toplantı katılımcıların aldığı sözler ile devam etti.

Oda Başkanı Yunus Yener'in açış konuşması:

"Odamızın 49. çalışma döneminin sonuncu, Şube genel kurullarında seçilen yeni yönetim kurullarının katıldığı ilk Danışma Kurulu toplantısına hoş geldiniz. Oda Yönetim Kurulu adına sizleri dostlukla selamlıyorum.

Sizlerin seçtiği Şubelerimizin genel kurulları; kamu-toplum yararını ana ilke olarak kabul eden ve mesleki demokratik mücadeleyi bütünlük içinde yürüten çalışma anlayışımızın Oda genelinde sahiplenildiğini bir kez daha göstermiştir. Yönetimlerdeki görev değişimlerimiz de süreklilik bilinci ve mesleki toplumsal sorumluluk içinde olmuştur.

Şube genel kurullarımızın demokrat, halkçı, kamucu/toplumcu yurtsever çizgimize güç katan bir şekilde tamamlamasında katkısı bulunan üyelerimize teşekkür ediyor, yeni seçilen yönetim kurullarına başarılar diliyoruz.

-İki gün önce 8 Mart Dünya Kadınlar Günü idi. Bu vesileyle tüm kadın meslektaşlarımızın bu anlamlı birlik, mücadele, dayanışma gününü kutluyorum. Ülkemizdeki baskıcı siyasi ve kültürel iklimin de etkisiyle sürekli olarak artan şiddet, taciz, tecavüz ve cinayetlerin müsebbiplerini ve failerini lanetliyor; cinayetlerde yaşamlarını kaybeden tüm kadınları saygıyla anıyoruz.

Odamız, kadınların laiklik, eşitlik, sömürsüz, şiddetsiz, özgür yaşam istemlerine yönelik mücadelelerini her zaman desteklemiştir ve destekleyecektir. Laik, demokratik, uygar başka bir Türkiye hedefimizin, kadınların haklı mücadelesinin toplumsal muhalefetle buluşmasıyla, birlikte omuz omuza mücadelelerle başarıya ulaşabileceğini özellikle belirtmek istiyorum.

-Emperyalizmin İkinci Dünya Savaşı sonrası Orta Doğu'da izlediği istikrarsızlaştırma siyaseti sürmektedir.

Ham as'ın sivilleri gözetmeyen saldırısı sonrası İsrail soykırım yapmaktadır. Bu noktada İsrail'in Filistin halkına onlarca yıldır onulmaz acılar çektiren devlet terörü ve yayılcılığı ile onun baş destekçileri olan emperyalist devletleri kınadığımızı; Odamızın, Filistin halkının son derece haklı istemlerinin yanında olduğunu belirtmek istiyorum.

-Erzincan İliç'teki altın madeninde toprak kaymasına neden olan sömürge madenciliğinin başındakileri, yerli işbirlikçi sermayedarları ve başta TMMOB'nin uyarıları olmak üzere, bu işletmeye yönelik yapılan tüm uyarıları dinlemeyerek, geleceği belli olan felaketlere karşı önlem almayan tüm sorumluları lanetliyor ve kınıyorum. TMMOB'nin bu maden ile ilgili geçmişten bu yana izlediği tavır ve gelişmelere dair sanırım Birlik Yönetim Kurulu Başkanımız bize bilgi verecektir.

Oda Sekreteri Elif Öztürk arkadaşımız, geride bırakmakta olduğumuz çalışma döneminde neler yaptığımıza dair birazdan bir sunum yapacak ve bu toplantımızdan önce iki gün süren Sekreterler-Saymalar-Müdürler toplantısından buraya aktarılması gerekenlere de değinecek. Ben de yapamadıklarımıza, eksikliklerimize ve önemli bazı konulara kısaca değineceğim.

49. Dönem Çalışma Raporumuz da, 20-21 Nisan'da yapılacak olan Oda genel kurulu öncesinde örgütümüze sunulacak; 50. genel kurulumuzda delege arkadaşlarımızla birlikte değerlendirmeler yapacak, yeni dönem üzerine görüşlerimizi dile getireceğiz.

Bu toplantımızın gündemi, yeni seçilen arkadaşlarımızla tanışma, karşılıklı bilgilenme yanı sıra dünya ve ülkemizdeki genel durum ile Oda-Şube çalışmalarını kapsıyor.

Ülkede ve dünyada zor zamanlardan geçiyoruz. Etkinliklerimizde, şube genel kurullarımızda, raporlarımızda kongrelerin sonuç bildirilerinde görüşlerimizi sürekli olarak ifade ediyoruz.

Benden sonra sizlerden bu konulara değinenler olacaktır. Ben bu nedenle konuşmamda biraz kendimizden Odamız ve TMMOB'den söz edeceğim.

Bildiğiniz gibi Odamız mesleğin icrası için Oda Üyeliğini zorunlu tutan 6235 sayılı yasayla 70 yıl önce, Anayasal, kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olarak, meslek ve meslektaşlarının haysiyetini korumak, sicillerini tutmak, işlerin bilen insanlar eliyle yapılmasını sağlamakla yükümlü olarak kurulmuştur.

1970'lerin başına kadar sadece bu niteliği ile faaliyetlerini sürdüren MMO ve TMMOB'ye bağlı odalar, 72 yılında Teoman Öztürk'ün başkanlığa seçilmesiyle simgeleşen süreçte yükselen toplumsal muhalefetin hak mücadelelerinin yanında yer alan bir konuma gelmiştir.

Bize rehberlik eden "Yüreğimizdeki insan sevgisini ve yurtseverliği, baskı ve zulüm yöntemlerinin sökülüp atamayacağını bilinci içinde, bilimi ve teknoloji emperyalizmin ve sömürgeci değil, emekçi halkımızın hizmetine sunmak için her çabayı güçlendirerek sürdürme yolunda inançlı ve kararlıyız" sözleri onundur.

Bu çerçevede Odalarımız ve TMMOB, artık sadece dar anlamda bir meslek örgütü değil, sivil toplum örgütü değil, meslek alanlarından hareketle toplumsal sorunlara yönelik mücadelesi veren Demokratik Kitle Örgütü

niteliği de taşır olmuştur.

Bu nedenle kendimizi biraz sonra anlatacağım Oda/TMMOB çalışma ilkelerinde belirttiğimiz gibi Mesleki Demokratik Kitle Örgütü olarak tanımlıyoruz. 1980'lerde uygulanmaya başlayan neoliberal politikalar ile öne çıkan sosyal refah devletinin aşındırılması, budanan toplumsal haklar (eğitim ve sağlık gibi birçok ücretsiz kamusal hizmetin piyasaya açılması) sonucunda ortaya çıkan "mağduriyetlere" yara bandı niteliğinde çözümler sunan "Sivil Toplum Örgütü" değiliz. Kanarya sevenler derneği, bilmem nereye yardım vakfı değiliz. Kamu adına kamusal tasarrufta bulunan, meslektaşlarını belgelendiren, sicillerini tutan bir meslek örgütüyüz. Meslek ve meslektaş sorunlarından yola çıkarak ülke sorunları konusunda söz söyleyen ve ülkede hak ve demokrasi mücadelesinde halktan, çalışanlardan, emekten yana mücadele eden Mesleki Demokratik Kitle Örgütüyüz.

12 Eylül darbesi ile TMMOB ve Odalara atılan ilk tırpan, devlette çalışanların Oda üyeliğinin isteğe bağlı hale getirilmesi olmuştur. Neoliberal süreç ve AKP iktidarı ile örgütlü yapıların dağıtılması, aşındırılması, yetki

gaspsı, sermaye ihtiyaçları doğrultusunda üst safhaya ulaşmış Oda-Üye ilişkisi, mühendisin sermaye sahibi karşısında yalnızlaşmasını temin için ortadan kaldırılmaya çalışılmıştır.

Şunu da belirtmem gerekir: Odamız 1994 yılından bu yana adeta yeniden yapılanmış, örgütlü üye katılımına dayanmış, örgütsel bağımsızlığı ile yurtsever kamucu/toplumcu çizgisini geliştirmiş ve bu yaklaşımı TMMOB ortamına da yansıtmıştır. Bu dönemde tüm örgütte yapılan ve ortaklaşılan bir çalışma ile “Oda Çalışma İlkeleri” hazırlanmış ve 1996 Genel Kurulunda kabul edilmiştir.

Çalışma İlkelerimizde de belirttiğimiz gibi Odamız dar meslekçi bir yaklaşıma sahip değildir, Meslek ve uzmanlık alanlarımızdaki çabalarımız; bilim ve teknolojinin gereklerine, toplumun can güvenliğine, çalışma yaşamının insanca düzenlenmesine, işçi sağlığı-iş güvenliğine, güvenceli çalışmanın sağlanmasına, ülkemizin planlı sanayileşmesi, kalkınması ve demokratikleşme gereklerine yöneliktir. Karar alma süreçlerinde demokratik, uygulamada merkeziyetçi olarak ifade ettiğimiz gibi Demokratik Merkeziyetçi bir anlayışa sahibiz.

Oda emekten, halktan, mesleğimizden, ülkemizin bağımsızlığı ve gelişmesinden yanadır.

Çalışma İlkelerimiz böylesi temellere dayanmaktadır.

MMO örgütlülüğü, Çalışma İlkelerine sahip çıkarak, Odanın 30 yıl boyunca hiçbir siyasetin arka bahçesi olmasına müsaade etmedi; şahsi veya siyasi çıkarlar için kullanılmasına müsaade etmedi, seçim ve yönetimlerin siyasi veya rant amaçlı pazarlık konusu yapılmasına da müsaade etmedi.

Odamız bu tavrını ve anlayışını TMMOB'ye taşıdı, TMMOB Çalışma İlkeleri'nin hazırlanması ve TMMOB genel kurulundaki kabulünde aktif olarak yer aldı. Oda çalışma programlarına her dönemde yansıttığımız bu ilkelerin aynı zamanda TMMOB'nin program ve ilkeleri olarak yerleşmesinin arkadaşlarımız tarafından sağlandığını da belirtmek istiyorum.

1998 TMMOB Demokrasi Kurultayı ile 2003 TMMOB Mühendislik Mimarlık Kurultayı'nın eksenleri Odamızca belirlenmiştir. DİSK'li, TÜRK-İŞ'li, KESK'li, HAK-İŞ'li Emek Platformu'nun programının hazırlık sekreteryasında yine arkadaşlarımız vardı.

Oda Çalışma İlkeleri arasında yer alan örgütlü üyelik normlarına dayalı iç yaşamımız ve yaygın mesleki-toplumsal hizmet sunumu ile TMMOB'nin en etkin Odası konumuna ulaşmış durumdayız.

TMMOB'nin en büyük destekçisi, etkinliklerinin en yoğun katılımcısı Odamızdır ve bu katkı önümüzdeki dönemde de bütün Türkiye'de sürdürülmelidir.

Öğrenci üyelikten yönetmeliklere, meslek içi eğitim ve belgelendirme çalışmalarına ve iç dayanışmaya dek TMMOB'de özel bir yerimiz var.

30 yıllık bu başarı, öncüleri bu salonda bulunan arkadaşlarımızın, bütün yönetim kurullarının, komisyonlarımızın, örgütlü üyelerimizin, değerlerimizi paylaşan çalışanlarımızın kolektif emeği ile gerçekleşmiştir.

Dolayısıyla mesleki ve toplumsal mücadelemizin tarihsel ve güncel dayanaklarına karşı özgüvenle yaklaşmalıyız.

Bütün bunları, içinde yer aldığımız ve bugün bizlerin temsil ettiği çizginin yakın tarihinin bazı temel özellikleri olarak, yeni dönem çalışmalarımızı şekillendirirken bizlere yol göstermesi amacıyla dile getirdim.

Her zaman doğrulanan bağımsız tutumumuzu güçlendirmek, gücümüzün farkında olmak, onu geliştirmek de bizim görevimizdir.

İnsanların can ve mal güvenliğini sağlamak üzere yapılan denetimler (araç muayene, araç imal ve tadil, asansör, kaldırma iletme makinaları basınçlı kaplar vs.) ile işçi sağlığı-iş güvenliğini piyasanın insafına bırakılmayacak, bu işlerin Odalarınca yetkilendirilmiş mühendisler eliyle yapılması kamusal görev, kamusal hizmet kapsamındadır. Ancak bu yöndeki yetkilerimiz, bu iktidar döneminde aşındırılmış, her fırsatta “para kazandırma” amaçlı mevzuat değişikliklerinin konusu olmuştur.

Bu durum TMMOB Yasası'nda yapılmak istenen değişikliklerle uyuşmaktadır. Bu noktada genel yarar, kamu/toplum ve meslek yararı ilkeleri ile Meslektaş-Üye-Şube-Oda ilişkisini bir bütün olarak ön planda tutmalı ve meslek alanlarımızı koruma yanı sıra yeni alanlara yönelmeyi sürdürmeliyiz. Yeni çalışma döneminin başlangıcında her şeyi titizlikle planlamamız gerekiyor.

Çok önemli bir konu: Üyeleşme oranında ciddi düşüşler var. Bu dönem üyeleşme, örgütlenme ve aidiyetin artırılması yönündeki çabalarımızı geliştirmemiz

gerekiyor. Oda, üyeleri ile var olur. Yapının sağlıklı bir şekilde devamı, ancak örgütlülüğün artması, üyenin çalışmalarına, etkinliklere katılması, katkı sunması, Odaya sahip çıkması, aidatını ödemesi, son kertede genel kurullara katılması ve görüşleriyle katkı koymasıyla mümkündür.

Çok sayıda aracımız var; İl-ilçe temsilcilikleri, kurullar, işyeri temsilcilikleri, komisyonlar, çalışma grupları, dergiler, kitaplar, bültenler ve eğitimler. Bunların, güncel ihtiyaçları da dikkate alarak daha etkin şekilde çalışır hale gelmesi için çabalamalıyız.

Eğitimlerimizi tüm uzmanlık alanlarımızı kapsayacak şekilde hem nicel hem de nitel olarak artırmak, geliştirmek durumundayız. TMMOB'de eğitim ve belgelendirme konusunda öncü olan Odamız, mevcut eğitimleri güncelleyerek geliştirirken, yeni eğitimleri de kapsama almalıdır.

Elbette dijitalleşmenin getirdiği bazı sorunlar vardır ancak imkan ve fırsatlarda vardır. "Öğrenme merkezi" gibi yeni araçlarla eğitim, sınav, yetki belgesi gibi unsurları da içerecek şekilde eğitimleri gözden geçirmek, yeni programlar oluşturmak, önemli görevlerimizden biri olmalıdır.

Şubelerimizden, üyelerimizin görüşlerini alarak önerilerini sunmalarına ihtiyaç duyuyoruz.

Ayrıca, her Şubemiz kendi alanlarındaki "dönüşüm" projeleri ile kentsel-kırsal, doğal, kültürel, tarihi mirasın rant talanına açılmasını, yerel yönetimler üzerindeki iktidar vesayetinin artırılmasının sonuçlarını, merkezi idarenin rant alanlarını genişletmesiyle oluşan ve oluşacak kamusal-mesleki denetim eksikliğinin toplumsal yaşamdaki etkilerini, meslektaşlarımıza ve kamuoyuna yansıtılabilmelidir.

Mühendis işsizliğinin ardında yatan gerçekleri, sanayi, tarım, hizmet sektörlerindeki durumlar ile bağ kurarak teşhir etmeliyiz. İşsiz ya da iş değiştiren, iş arayan üyelerimize yönelik mevcut yapı ve çalışmalarını geliştirmek, üyelerimizle ortak çalışma ve dayanışma içinde olmak önümüzdeki bir diğer sorumluluktur.

İstisnai de olsa Oda-TMMOB bütünlüğünü bozacak davranış ve girişimlerden kaçınmalı; kamu kurumları ve merkezi yönetim ile ilişkilerde, Şubelerimiz Oda merkezi ile, Oda merkezi de TMMOB yönetimi ile bütünlük

içinde davranmakla yükümlüdür.

Birkaç konuya daha değinip konuşmamı tamamlayacağım.

Baktığımızda birkaç yıl öncesine göre yayınlarda önemli bir yere geldik.

Çok değerli yayın kurullarımız var, sağ olsunlar, dergilerimiz içerik ve tanınırlık olarak iyi bir yere geldi. Bilimsel/akademik yayınlarımızın daha fazla indekste taranması için çabalarımıza devam etmeliyiz.

Mühendis ve Makina Güncel dergimizin üyeye buluşması, okunurluğu noktasında sıkıntılarımız var. Yeterince dijitalleşemedik. Üyeye ulaşamıyoruz. Bunun için hem dijital yayıncılık imkanlarını hem de basılı yayın imkanlarını değerlendirmeliyiz.

Yeni bir yayınıımız var: Sanayi ve Toplum. Ekonomi, sanayileşme ve kalkınma politikaları ve bunların teknoloji, istihdam, enerji, iklim, çevre, eğitim gibi tüm unsurlarının toplumsal bağlam içinde ele alınacağı Sanayi ve Toplum ikinci yılına girdi.

Fakat belirtmek gerekir, okunurluğu, örgütümüz, arkadaşlarımız tarafından yayılması ve meslektaşlarımızın katkı sunmasında gerilerdeyiz. Değerli iktisatçı, toplum bilimci, akademisyen, istatistikçi, araştırmacı, meslektaş ve uzman dostlarımızın özel katkılarıyla hazırlanan bu yayını yayma ve katkı sunmada üstümüze düşen sorumlulukları yerine getirmeliyiz.

Oda Raporlarımıza da bir yenisini ekledik. Geçmişten bu yana, sanayi, enerji, ulaşım politikaları üzerine ayrı ayrı birçok rapor yayımlamıştık Şimdi bu üç sektörü birlikte içeren ve program atik nitelikte bir çalışma olan Demokratik ve Katılımcı Kalkınma İçin Kamucu Sanayi, Enerji, Ulaşım Politikaları ve Uygulamaları Oda Raporu'nu bu ayın başında yayımladık. Raporda gerek her bir sektörde, gerekse hepsini kapsar şekilde gereksinimi duyulan program, plan, politika ve uygulamalar, kamu girişimciliği, kamusal üretim, kamusal hizmet ve kamu/toplum yararı olan her alanda planlama ile kurumsal yeniden yapılanma temelinde somut olarak ortaya konulmaktadır.

Güzel kitaplar basmaya devam ediyoruz. Bu alanda dijitalleşmenin önemli bir adımını gerçekleştirdik, satışlar da arttı. Var olan niteliği koruyarak zenginleştirmeli; kurumsallaşmayı geliştirmeli; meslek alanlarımızdaki ihtiyaçlara yönelik her alanı kapsayacak şekilde yayın

çabası içinde olmalıyız. Meslek alanlarımızla ilgili eser hazırlayanların ilk düşündüğü yer Odamız olmalıdır.

Başka bir alan kongre, kurultay, sempozyum etkinliklerimizdir. Öncelikle Eskişehir Şube yürütücülüğünde ilk defa gerçekleştirdiğimiz Raylı Sistemler Kongresi ile yıllar sonra Edirne Şube yürütücülüğünde tekrar gerçekleştirdiğimiz Trakya'da Sanayileşme ve Çevre Sempozyumu içerik olarak dolu dolu ve ihtiyaçları karşılayan etkinlikler oldular. Diğer yandan planladığımız iki etkinliği de gerçekleştiremedik, Otomotiv ve Enerji Ekipmanları Yerli Üretimi Kongrelerini.

Genel olarak baktığımızda pandemi sonrasında yüz yüze etkinliklerimizde katılım problemi olduğunu görüyoruz. Belki konu ilgi çekmiyordur, doygunluğa ermiştir, zamanlama yanlıştır, yeterince duyuramamışızdır vb. gerekçeler söyleyebiliriz; elbette her bir etkinliğimizi, yapamadıklarımız da dahil ayrı ayrı değerlendirilmesini yapmak gerekiyor. Fakat bir genel değerlendirmeye, bilginin paylaşımıyla ortaklaştırması için dijitalleşme/yapay zekanın sunduğu imkanları da değerlendirerek bu platformları geliştirme, dönüştürme çabası içinde olmalıyız.

Son bir değişim de 31 Mart 2024 tarihinde yapılacak olan yerel seçimlere yönelik olacak. TMMOB Yönetim Kurulu Başkanımız bilgi verecektir, Birliğimizin kapsamlı görüş ve

önerilerini içeren TMMOB Yerel Seçim Bildirgesi (Mart 2024), yayımlandı. Ben sadece Bildirge'nin seçimlerde kullanacağımız oyların yönlerini de belirleyici kamucu/toplumcu bir kapsama sahip olduğunu ve oylarımızı kullanmamız ve oylarımıza sahip çıkmamız gerektiğini belirtmekle yetineceğim.

Konuşmamı tamamlarken, önümüzdeki dönemin; mühendisliği değersizleştirmeye, itibarsızlaştırmaya karşı duracağımız, Odamızı bugünlere getiren ve geleceğe taşıyacak olan örgütlü üyeliği artırarak ODA-TMMOB örgütlülüğünü güçlendirdiğimiz, toplumsal mücadelenin aktif bileşeni olacağımız bir dönem olmasını diliyorum.

Eşitliğin, özgürlüğün, laikliğin, demokrasinin, bilimin aydınlığı ve kamusal-toplumsal yararlar ile halkın refahı için planlama-sanayileşme-kalkınma, kamulaştırma, kamusal alan ve mekânların korunmasının; kamusal hizmet ve denetimlerin temel alınacağı, ülkede ve bölgede barış politikasının esas olacağı yürüyüşümüzde hepimize başarılar diliyorum.

Son olarak 20-21 Nisan'da yapacağımız Oda genel kuruluna delegelerimizin tam katılımını sağlamamız gerektiğini belirtmek istiyorum.

Toplantımıza geldiğiniz için teşekkür ediyor, yeni dönemde başarılar diliyorum, saygılar sunuyorum.

49. DÖNEM 6.SEKRETER, SAYMAN VE MÜDÜRLER TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Odamız 49. Dönem 6.Sekreter, Sayman ve Müdürler Toplantısı 8-9 Mart 2024 tarihlerinde Oda Merkezi'nde gerçekleştirildi.

Oda Yönetim Kurulu Sekreter Üyesi Elif Öztürk, Oda Sayman üyesi Bedri Tekin ve Oda Müdürü Evren Sağ ile birlikte Oda Teknik Görevlileri, Şubelerimizin Yönetim Kurulu Sekreter, Sayman üyelerinin ve Şube müdürlerinin katılımıyla gerçekleştirilen toplantı aşağıdaki gündem ile gerçekleştirildi.

Gündem:

1-) Oda çalışmalarının değerlendirilmesi

TMMOB SANAYİ KONGRESİ 2023 SONUÇ BİLDİRİSİ YAYIMLANDI

"Cumhuriyetin 100. Yıldönümünde Türkiye Sanayisi ve Dünyadaki Son Gelişmeler Işığında Nasıl Bir Sanayileşme?" ana temasıyla 15-16 Aralık 2023 tarihlerinde MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen TMMOB Sanayi Kongresi sonuç bildirgesi yayımlandı.

1962'den bu yana düzenlenen ve 1987'den itibaren iki yılda bir gerçekleştirilen Sanayi Kongreleri'nin yirmi dördüncüsü, 15-16 Aralık 2023 tarihlerinde Ankara'da MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nde, Cumhuriyetin 100. Yıldönümünde Türkiye Sanayisi ve Dünyadaki Son Gelişmeler Işığında Nasıl Bir Sanayileşme? temasıyla 500'den fazla katılımcı ile başarıyla gerçekleşti.

TMMOB adına Makina Mühendisleri Odası (MMO) tarafından yürütülen TMMOB Sanayi Kongresi, Cumhuriyet değerlerinin tasfiye edildiği bir dönemde, toplumbilimciler, uzmanlar, TMMOB örgütleri ve meslektaşların bir araya gelmesiyle düzenlendi. İki gün boyunca dünya genelindeki sanayi, ekonomi, siyaset gelişmeleri, Türkiye'nin kalkınma deneyimi, sanayideki dönüşüm, mühendislik, yapay zekâ ve geleceğimiz gibi konular ele alındı.

Yapılan konuşmalarda Sanayi Kongreleri'nin sanayileşme, planlama, kalkınma, emek ve doğa odaklı politikaların destekçisi istisnai bir demokratik platform olduğu belirtildi. Ayrıca, dünyada silahlanma harcamalarının artması, küresel hegemonya mücadelesi gibi konular da detaylı bir şekilde değerlendirildi. Sanayi politikalarının dünya genelindeki etkileri, fosil kaynaklar ve temiz enerji kullanımı gibi konulardaki farkındalığın arttığı belirtildi. ABD ve Çin arasındaki ekonomik ilişkilerin karmaşıklığı ve küresel mücadelede yaşanan çoklu krizler de kongrede tartışılan başlıklar arasında yer aldı.

Dünya konjonktürü ve jeopolitik alanlar

Günümüzde jeopolitik; ABD, İngiltere, Avrupa Birliği, Japonya eksenli ve Avustralya, Yeni Zelanda, Kanada'yı da içeren kolektif emperyalizm olarak öne çıkıyor. Çin ve Rusya gibi ülkeler ulusal çıkarları doğrultusunda küresel hegemonya mücadelesine katılsa ve zaman zaman güç mücadeleleri içerisinde yer alsada, emperyalizm kapsamında değerlendirilemez. Ekonomik olarak dünya jeopolitiği özellikle Avrupa, Orta Doğu, Çin ve Asya olmak üzere üç ana bölgede şekillenmektedir.

İkinci Dünya Savaşı sonrasında ABD'nin Avrupa'da

izlediği politika, NATO'nun kuruluşu, yayılması ve Rusya-Ukrayna savaşı ile Avrupa'da bir kolonizasyon bölgesi oluşturmuştur. Orta Doğu, sürekli istikrarsızlık bölgesi olarak emperyalizm tarafından yönlendirilmiştir. Türkiye, Orta Doğu ve Avrupa arasında sıkışmış durumdadır. Üçüncü jeopolitik alan Çin ve Asya'dır. ABD'nin Çin'e yönelik politikaları, uluslararası ilişkilerde değişkenliklere ve küresel güç mücadelesine neden olmuştur. Çin, kendi uluslararası ilişkilerinde hegemonya amaçlamamakta, çok kutuplu bir dünya düzeni oluşturmayı hedeflemektedir.

Sanayi ve ticaret politikaları

Sanayi politikalarında eşitsiz gelişme yasası devam etmektedir. Uluslararası işbölümü, ülkelerin gelişmişlik düzeyini belirler. Dünya Ticaret Örgütü, sanayi

politikalarına sınırlamalar getirir. Devletler, sanayi politikasında reaktif pasif veya proaktif konumda olabilmektedir. Proaktif devletler, teknolojik değişime ayak uydurup stratejik politikalar geliştirirken, reaktif pasif devletler kısa vadeli tedbirler alır.

Günümüzde, küreselleşme ve finansallaşma ile birlikte sanayi politikalarında değişimler yaşanmaktadır. 2008 krizi ve sonrasında pandemi, aktif sanayi politikalarını gündeme getirmiştir. Özellikle ABD, yeni ekonomi stratejisiyle aktif sanayi politikalarını benimsemiş, sektörlere ve teknolojiye odaklanmıştır.

Sanayi politikaları, ulusal güvenlik kavramını savunma teknolojileri üzerinden aşar. Bebek endüstri politikası, uzun vadeli teşvik ve korumayı içerir. Ancak, belirsizlik altında taahhüt ve ölçek sorunları, bu politikaların zorlukları arasında yer alır. Sanayileşme, teknoloji ve nitelikli emeği bir araya getirerek kolektif ve kümülatif bir süreci gerektirir. Teknoloji, üretim faktörleriyle entegre bir şekilde ele alınmalıdır. Fikri mülkiyet hakları kamucu bir perspektifle ele alınmalı, bilginin kamusal olması teşvik edilmelidir.

Sonuç olarak, jeopolitik gerginliklerin etkisiyle sanayi politikaları, ülkeler arasında çeşitli zorluklarla karşılaşsa da, yeni dönemde uluslararası ilişkilerde ve ekonomide önemli bir rol oynamaya devam edecektir.

Katma değer, yüksek katma değer, kârlar ve ücretler

Katma değer, hizmet ve imalat katma değerine ayrılarak hesaplanır. Katma değerde artış, işletme artışıyla ilişkilidir, işçilik ücretleriyle değil. Yüksek katma değerli sektörlerde işçilik ücretleri reel bazda gerilerken, kârlar artar. Yüksek katma değer, genellikle kâr ve tekel rantı anlamına gelir.

Yüksek katma değerli ürünler üretme hedefine rağmen Türkiye'nin uzun vadeli finansman eksikliği, teknolojik sıçramalar yapamayışı yüksek katma değerli üretimi sürdürülemez kılmaktadır. İleri teknoloji ise, üretimde değil, araştırma-geliştirme harcamalarının satışlara oranına dayanır.

Türkiye'nin yüksek katma değerli üretimde iddiası olmadığı gibi, içeride kalması gereken katma değer zinciri göz ardı edilmektedir.

Cumhuriyetin ilk yüzyılının sonunda durum

Cumhuriyetin ilk çeyreğinde planlı sanayileşme ile en yüksek büyüme sağlanmıştır. Ancak, 1980 sonrasında neoliberal politikalarla sanayi gerilemiş, ekonomik yapıda değişiklikler olmuştur. Kamu yatırımları ve planlama terk edilmiş, sanayi sadece döviz geliri sağlamaya yönelik ihracat odaklı bir sektör haline gelmiştir.

Planlama-sanayileşme-kalkınma üçlüsünün terk edildiği bu dönemde ağırlıklı olarak kamu sanayi atılımlarında somutlanan Türkiye'nin sanayileşmesi kesintiye uğratılmıştır. Bu süreç, devletin ekonomik alandan çekilmesi, sosyal sorumluluklardan arındırılması, üreticileri korumaya yönelik uygulamaların terk edilmesi, emekçilerin düşük ücretlerle kötü koşullar altında çalıştırılması, uluslararası sermaye hareketleri önündeki tüm engellerin kaldırılması, kamusal üretim, kamusal hizmetler ve denetimin tasfiyesi ile eş zamanlı olarak yaşanmıştır.

Türkiye'nin sanayileşmesi, küresel zincirlerle kontrolsüz entegrasyon, plansız büyüme politikaları ve mali daralma nedeniyle zayıf kalmıştır. İktisadi büyüme, gerçekte olduğundan abartılmış, enflasyon ve döviz sorunları yaşanmıştır. Ekonomi, sermayeye kaynak aktarımı ile sağlıksız biçimde büyütülmüş, kaynaklar emek aleyhine dengesiz bir şekilde dağıtılmıştır.

Ekonomik, siyasal, ideolojik-kültürel bağlamda neoliberal ve rant politikaları ile dinselleştirilmenin hâkim olduğu siyasal İslamcı bir rejime geçilmiş, ülke ve halk yoksullaştırılmış, temel hak ve özgürlükler tasfiye edilmiş, toplumsal muhalefet baskı altına alınmıştır. Özetle, toplumsal formasyonun tarihsel, yönetsel, ekonomik, siyasal, kültürel boyutlarında çok önemli değişimler yaşanmıştır.

Sanayisizleşme

Sanayileşme ve planlama arasındaki ilişkiyi doğru anlamak önemlidir. Sanayileşme için plan olmazsa olmazdır. Sovyetler'de bu durum açıkça görülmüştür ve Çin'de planlı sanayileşme benzer bir hamle ile gerçekleşmiştir.

Ancak Türkiye'de, geçmişte planlamanın, sanayicilere sanayileşmenin önemini anlatmaya çalıştığı bir dönem yaşanmış olsa da, bugün sanayileşme söylemine karşın, kurumsal yapı eksikliği mevcuttur. Dışa bağımlı finansallaşma, erken küreselleşme ve erken

sanayisizleşme, Türkiye'nin mevcut durumunu tanımlayan kavramlardır. Sanayinin merkezi olan imalat sanayii ve özel sektör üretken yatırımları düşük düzeydedir. Kamu sektörü yatırımları eğitime, sağlığa, enerjiye, turizme, tarıma, madencilığe, konuta değil, ulaştırmaya ve ne olduğu belirtilmeyen “diğer” hizmetleredir. Özel sektör yatırımlarında konut ve ulaştırma en üsttedir.

Türkiye ekonomisinin büyük bir bölümü hizmet, ticaret ve inşaat sektörlerine odaklanmıştır. Emek gelirleri, özellikle imalat sanayiinde önemli ölçüde gerilemiştir. Türkiye ekonomisinin yüzde 20'si sanayiden gelir elde etmektedir, ancak istihdamın çoğunluğu hizmet, ticaret ve inşaat sektörlerindedir.

AKP iktidarının ilk dönemlerinde likidite bolluğu, hizmet, ticaret ve inşaat gibi iç pazara yönelik sektörlerin gelişmesine yol açarak sanayi üretimine olan ihtiyacı azaltmış; dış ticaret açıklarını artırmış ve Türkiye'nin dışa bağımlılığını derinleştirmiştir. Bu durum, Türkiye'nin tasarruf yapamaması ve dış kaynak kullanımının yüksek olması sorunlarına işaret etmektedir.

Teknolojik devrimler ve Türkiye

Teknolojik devrimler, ekonomilerde yapısal dönüşüm sağlayarak hızlı büyümeyi mümkün kılmıştır. Ancak Türkiye, bu dönüşüme adapte olamayarak gelişmiş ülkeleri yakalamada başarısız olmuştur. 1960 sonrasında kişi başına milli gelirdeki orta konumunu sanayideki dönüşümle elde etmiş, ancak bu, gelişmiş ülkeleri yakalama noktasında yetersiz kalmıştır.

Türkiye'nin temel ihracatı 1960'larda tarımsal ve gıda ürünleriyle başlamış, sonrasında tekstil ürünleri öne çıkmıştır. Makine ve ulaşım araçları, 2000'lerde ve günümüzde Türkiye'nin en büyük ihracat ürünleri olmuştur. Ancak tekstil dışındaki sektörlerde net ihracat negatif olmuş, özellikle ara mal ithalatında bağımlılık artmıştır.

Türkiye'nin teknolojik devrimlere ayak uyduramaması, özellikle yazılım, elektronik, bilişim, iletişim ve yapay zekâ alanlarında geri kaldığını göstermektedir. Toplam istihdam içinde bilişim ve iletişim uzmanları oranında Türkiye, OECD içinde en düşük seviyededir. Ar-ge faaliyetlerine yönelik yapılanmaların etkin olmaması, Türkiye'nin bu alandaki parlak bir görüntü çizmediğini göstermektedir. Uluslararası işbölümü, ucuz emeğe olan

eğilim ve niteliksiz emek yoğunluğu, teknolojik hamlelere yetişmeyi zorlaştıran önemli engellerdir.

OVP, “Kalkınma Planı” ve sınıai gelişme/makro performans ilişkileri

OVP (2024-26) ve Onikinci “Kalkınma Planı”nda (2024-28), dünyada sanayiye dair değişen vizyonla ilgili bir farkındalık yoktur. Makro ekonomik hedeflerle enflasyonun düşüşü öngörüsü arasındaki uyumsuzluk ve fosil yakıtlara dayalı enerji üretiminin devamı gibi yapısal sorunların süreceği görülmektedir.

Onikinci Plan, önceki plan hedeflerini 2053'e aktararak, bilimsel dayanaklardan yoksun ve yapısal dönüşümü desteklemeyen hedefler sunmaktadır. Siyasi vizyonda ise iktidarın doğasına aykırı kavramlar bulunmaktadır. İmalat sanayiinin durumu, kredilerdeki pay ve katma değer dağılımı durağandır. Tarımsal desteklerin azalması, tarımın desteksiz bırakılacağını ve milli gelire oranla düşük seviyede olacağını göstermektedir.

Planda, yüksek büyümeyle düşük cari açık paradoksu ortaya çıkmakta ve dış kaynaklı büyüme modeliyle çelişki oluşturmaktadır. Merkezi yönetim bütçe açığı artarken, vergi politikaları ile özel sektöre kaynak aktarılmaktadır. Kamu açıklarının hızla küçülmesi için sert tedbirler öngörülmekte ise de uygulanan politikalarla kamu harcamalarının milli gelire oranla artacağı anlaşılmaktadır. Kamu yatırım politikası ve sanayide köklü dönüşüm hedefleri yoktur; öncelik kemer sıkılmaya dayanan istikrarda ve emeğin haklarının aşındırılmasındadır.

Sosyal güvenlik sisteminin aşındırılması

OVP ve Onikinci Plan, kıdem tazminatını azaltmaya yönelik “tamamlayıcı emeklilik sistemi” ve “tamamlayıcı sağlık sigortası” gibi piyasalaştırma adımlarını içermektedir. Ayrıca, “tamamlayıcı uzun süreli bakım sigortası” ile yaşlı nüfusu, taleplerini karşılama görüntüsü altında yeni bir sigortaya bağlama ve yükü üzerinden atma amaçlanmaktadır. “İstihdamda kalma süresinin uzatılması” hedefi, yaş sınırlarını yükseltme veya prim gün sayısını artırma anlamına gelmektedir. “Esnek istihdam ve güvenceli esnekleştirme” ise esnek istihdamın daha da yaygınlaştırılacağına işaret etmektedir. “Otomatik Katılım Sistemi” kapsamında yer alan “Bireysel Emeklilik Sigortası”na işveren katkısı da eklenerek devletin yeni bir borçlanma kaynağı olması hedeflenmektedir.

2004-2022 dönemi kişi başına gelir, iller ve bölgelerde sanayi hasılası dağılımı

2004-2022 döneminde, zengin iller zenginliğini korurken, fakir iller arasında bir miktar yer değişikliği olmuşsa da en zengin ile en fakir arasındaki gelir uçurumu daha da artmıştır. Doğu bölgelerinin kişi başına geliri Türkiye ortalamasından önemli ölçüde uzaklaşmıştır. İl bazlı stratejiler, demografik, altyapısal ve çevresel sorunlara etkili bir çözüm sunamamaktadır. Trakya’da olduğu gibi bir ilin sanayileşme başarısı başka bir ilin, bölgenin ve hatta Türkiye’nin sorunu haline gelebilmektedir.

Gelir dağılımı ve sanayi hasılası dağılımında bir iyileşme sağlanamamıştır. Bölgelerarası gelir farklılıkları azalmamış, geri kalmış bölgelere yönlendirilecek yatırımlar ve özellikle sanayi için politikalar uygulanmamıştır. “Bölgesel kalkınma” politikalarının başarılı olmadığı, devletin tahsis, yönlendirme ve kaynakların yeniden dağıtım mekanizmasının işlevini yerine getiremediği görülmektedir. Bölgesel politikalarda, Doğu Anadolu’da tarım ve gıda sektörünü destekleyecek fabrikaların kurulmaması gibi eksiklikler bulunmaktadır.

Piyasa koşullarına uyum ve rekabetçilik odaklı politikalar, gelir dağılımını ve sanayileşmeyi ülke geneline yayamamış, aksine sürdürülemez bölgesel yoğunlaşmalara neden olmuştur. Batı-Kuzey bölgesindeki sanayi yoğunluğu öne çıkmaktadır. İstanbul, Tekirdağ, Kırklareli, Bilecik, Kocaeli ve Bursa illerinin bu yoğunluğa daha fazla dayanma kapasitesi kalmamıştır.

Yükseköğretim ve vasıf katmanlı bir kitle olarak mühendis işgücü

Mühendis işgücünün durumu, yükseköğretimdeki dönüşüm, sanayi üretimi ve istihdam koşullarıyla birlikte değerlendirilmelidir. Yükseköğretim, neoliberal dönemde ticarileşmiş ve bilgi metalaşmıştır. Üniversite-sanayi-devlet işbirliğinin gelişmesi, bilginin metalaşmasına katkı sağlamıştır. Yükseköğretimdeki genişleme, mühendislik fakültelerini de etkilemiş, mühendislik alanındaki mezun sayısı artmıştır.

OECD verilerine göre, Türkiye’de mühendislik mezunlarının oranı oldukça yüksektir. Mühendis ihtiyacının planlanmaması, işsizlik sorununu artırmıştır. Mezuniyet hızındaki artış, işgücünün genişlemesiyle birlikte mühendisler arasında işsizlik probleminde

yol açmıştır. Mühendislerin çalışma alanları ve ücret düzeyleri büyük farklılıklar göstermektedir. Mühendislik, uygulamalı bir bilim olmasına rağmen, eğitim bu kapsamdan yoksundur, yükseköğretimin vasıflı işgücü üreten fonksiyonu yoktur. Mühendislerin vasıf düzeyi, eğitim aldıkları kurumlar, sektörler ve iller arasında değişmektedir. İstihdamda vasıf uyumsuzluğu ve mevcut iş pozisyonlarının gerektirdiği vasıflardan daha yüksek niteliklere sahip çalışanların oranındaki yükseklik, üretim yapısının kısıtlarını göstermektedir. Mühendis işgücünün vasıf katmanlı bir yapıya yerleşmesi, maliyetleri aşağı çeken bir faktör olarak değerlendirilmektedir. Bu durum, üniversite sistemindeki değişikliklerle daha da kötüleşmektedir.

Teknolojik gelişmelerin mühendisliğe etkisi

Teknolojik gelişmeler, endüstrinin yanı sıra günlük yaşamımızı da etkilemekte olup yapay zekâ, mühendislik alanında büyük bir etkiye sahiptir. Üretimdeki teknolojik ilerlemeler, özellikle genç kuşaklar ve gelecek nesiller için mühendislik alanında değişimlere yol açacaktır.

Esnekleşen ve yayılan bir üretim sisteminde, yapay zekâ, dijital araçlar ve diğer faktörler, istihdamı ve niteliği hızla etkileyerek mühendislik mesleğini dönüştürmektedir. Dijitalleşme, mühendisleri sürekli yeni becerilere yönlendirerek değişime zorlamaktadır.

Yeni mühendislik alanlarının ortaya çıkması kaçınılmazdır. Mühendislik, tasarım süreçlerinde giderek daha fazla veri ve bilgisayar odaklı hale gelmektedir. Dijitalleşme ve veri analizi, üretime, tüketime, finansla ve tüm üretim sürecine etki etmektedir.

Önümüzdeki yıllarda, nitelikli, mesleki açıdan daha bilgili ve kendini daha iyi yetiştirmiş olanlar rekabet avantajına sahip olacak; bu, sıradan mühendisler veya diğer meslek grupları için daha büyük bir değişimi beraberinde getirecektir.

Üretimde Geleceğin Dönüşümü: Yapay Zeka ve Nesnelerin İnterneti

Yapay zekâ için temel gereklilikler arasında algoritmaların ötesinde en başta veri gelmektedir. Yapay zekâ ve nesnelerin interneti, veri toplama, sensörlere entegrasyon, veri analizi ve izleme süreçlerini birleştirerek ölçüm, kontrol ve verimlilik artırma amaçlarına hizmet eder. Yapay zekânın kendini güncelleyebilme özelliği, bu

süreci daha da önemli kılmaktadır. Yapay zekâ, fiziksel üretimde önemli bir rol oynar ve bunun arkasında işlemciler, bulut hizmet sağlayıcıları ve sistemleri kuran bağlantılar bulunur. Ancak, bu altyapıda dört büyük tekelin hakimiyeti ve dünya genelindeki yarı iletken üretimini sağlayan sınırlı sayıdaki şirketin etkisi vardır

Veri merkezleri, Google, Amazon, Microsoft gibi şirketler tarafından yönetilen bulut sistemleri üzerinden çeşitli verileri toplar. Bu süreçte, yapay zekânın eğitiminde Google (Mail, Youtube vb.), META (Facebook, Instagram, WhatsApp vb.) X/Twitter gibi platformdan elde edilen veriler kullanılır.

Yapay zekânın temel altyapıları destekleme rolü giderek artmaktadır. Devletler ve birçok sektör, üretim ve hizmetlerde (ulaşım, güvenlik, enerji, eğitim vd.) yapay zekâyı altyapılarına entegre etmektedir. Yapay zekâ, özellikle bakım programları, kalite kontrol süreçleri, süreç optimizasyonu ve tedarik zinciri yönetimi gibi alanlarda verimliliği artırmaktadır.

Yapay zekâ, otomatik karar sistemleri ve sentetik medya gibi alanlarda sorunlara neden olabilir. Bu nedenle, şirket faaliyetlerinin düzenlenmesi ve yapay zekâ etiği konusundaki sorunların çözülmesi önemlidir. Ancak, bu konuda etik kuralların belirlenmesi ve uygulanması da kritik bir meseledir. Yapay zekâ ve bağlantılı konular, sınıf mücadelesi ve sermaye için rekabetin yoğun yaşandığı bir alanı işaret etmektedir. Uluslararası rekabet, şirketler arasındaki güç mücadelesinin bir yansımasıdır. Ayrıca, teknolojik gelişmelerin toplum için faydalı bir şekilde kullanılabilmesi için kapitalist üretim ilişkilerinin aşılması gerekmektedir.

Ne yapmak gerekir? Nasıl bir sanayileşme ve kalkınma?

Türkiye'nin, kalkınmak için bağımsız bir politika oluşturması gerekiyor. Bu amaçla, emperyalizmden, piyasa güçlerinden bağımsız bir siyasi iradenin ortaya çıkması, halkçı planlama, kalkınma politikaları ve bölgesel planlara odaklanması gerekir. Sanayi, tarım, ticaret ve hizmet sektörlerinde sermaye ve rant tekellerine karşı çıkacak, toplumsal ihtiyaçları esas alan acil kalkınma planlarına ihtiyaç vardır.

Bu bağlamda, kamu mülkiyetinin yaygınlaştırılması, kamusal hizmet alanlarının genişletilmesi ve etkin

planlama politikaları gereklidir. Kamucu/toplumcu bütüncül planlama, sosyal adalet, yaşanabilir çevre ve uzun vadeli toplumsal dönüşüm hedeflerini kapsamalıdır.

Yatırım, teknolojik yenilikler, nitelikli eğitim, işgücü becerileri ve üretkenliği geliştirecek yapısal dönüşümlere odaklanarak ekonomik büyümeyi belirleyen faktörleri öne çıkarmak gerekiyor.

Türkiye'nin dışa bağımlılığını azaltacak, rekabet gücünü artıracak aktif sanayi politikaları yanı sıra, kamu girişimciliği, açık bilim ve yerli sanayinin gelişimi için planlama şarttır. İller ve bölgeler arasındaki gelir farklılıklarını gidermek için merkezi ve bölgesel kalkınma stratejilerine odaklanmak gerekiyor.

Toplumsal gereksinimlere dayalı, çalışanları refah koşullarına ulaştıran bölüşüm politikalarının benimsenmesi ve toplumun korunmaya muhtaç kesimlerinden başlayarak herkese eşit hizmet sunulması hedeflenmelidir. Akıl ve bilim bazlı planlama, kaynakların etkin kullanımı ve değerinin adil dağıtımı gibi kavramlar, ülkemizin potansiyellerini toplumsal gereksinimler için üretime, öz kaynaklara ve bağımsızlığa yönlendirmeyi amaçlamalıdır. Bu kapsamlı dönüşüm için siyasi irade ve iktidar değişimi gerekmektedir.

TMMOB, geleneksel çizgisi içinde antiemperyalist, demokrat, kamucu/toplumcu, emekten yana bir Türkiye için mücadeleyi bilim, planlama, sanayileşme, toplumsal kalkınma savunusu ile bir bütün halinde kararlılıkla sürdürecektir.

**TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ-
TMMOB**

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Kadınların Laiklik, Eşitlik, Sömürsüz, Şiddetsiz, Özgür Yaşam İstemleri ve Gericiliğe Karşı Mücadelelerinin Yanındadır

Kadınların eşitlik, özgürlük ve sömürüye karşı tarihi mücadelelerinin simgesi olan 8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla, kadın meslektaşlarımızın ve tüm kadınların mücadelelerinin yanında olduğumuzu belirtmek istiyoruz.

Kadınların laiklik, eşitlik, sömürsüz, şiddetsiz, özgür yaşam istemleri, tarihte olduğu gibi günümüz Türkiye'sinde de yaşamsal bir önemdedir. Çünkü kadınlara yönelik eşitsizlikler, kadınlara ve çocuklara yönelik taciz, tecavüz, şiddet ve cinayetler bu iktidar döneminde artmakta, küçük yaşta ve zorla evlendirmeler korunup kollanmaktadır.

Kadınların eşitlik, özgürlük mücadelelerinin önünü açan Cumhuriyet ve laiklik normları her düzeyde tasfiye edilmektedir. Hilafet/saltanat, şeriat çağrıları meşrulaştırılmakta; Cumhuriyet ile birlikte bilimi fenni esas alan laik eğitim-öğretim birliği tasfiye edilmekte, kapatılmış olan tarikatlar hemen her alanda söz sahibi olmaktadır.

İktidarın rejim değişikliğiyle birlikte İstanbul Sözleşmesi olarak da bilinen Kadınlara Yönelik Şiddet ve Aile İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Sözleşme'yi iptal etmesinin ardından Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile Medeni Kanun'a karşı

gündeme gelen girişimler gerici rejim inşasının yeni halkaları olmuş ve şiddet ve cinayetlerdeki yeni artış dalgasını da beraberinde getirmiştir.

Ancak 8 Mart Dünya Kadınlar Günü dolayısıyla bir daha belirtmek isteriz ki, kadınların toplumsal yaşamda daha yoğun bir sömürü, eşitsizlik ve şiddete maruz bırakılması, sadece kadınların değil tüm toplumun sorunudur.

Kadınlar özgürleşmeden toplumlar da özgürleşemez. Bu nedenle laik, demokratik, uygar başka bir Türkiye mücadelesi, kadınların örgütlü mücadelesinin toplumsal muhalefetle buluşması ve birlikte omuz omuza mücadeleyle başarıya ulaşabilecektir.

Kadınların toplumsal cinsiyet eşitsizliklerine karşı her alanda verdikleri eşit yurttaşlık mücadelesi, tarihi demokratikleşme mücadelesinin en önemli dinamiklerinden biridir.

Odamız bu onurlu mücadelelerinde kadın meslektaşlarımız ve tüm kadınlarla dayanışma içinde olmayı sürdürecektir.

Birlik ve dayanışmanın en güzel günlerinden biri olan 8 Mart'ta ülkemizin dört bir köşesinde gericiliğe, şeriata, sömürüye, baskıya, şiddete, tacizlere, tecavüzlere, cinayetlere karşı seslerini yükseltecek olan kadınların ve kadın meslektaşlarımızın 8 Mart'ı kutlu olsun diyor, baskı, şiddet ve cinayetler sonucu yaşamlarını kaybeden tüm kadınları saygıyla anıyoruz. Onları asla unutmayacağız.

Yaşasın Laiklik.

Yaşasın Kadınların Eşitlik ve Özgürlük Mücadelesi.

Yunus Yener

TMMOB Makina Mühendisleri Odası Başkanı

GEZİ'Yİ SAHİPLENMEYE, ARKADAŞLARIMIZLA DAYANIŞMAYA DEVAM EDECEĞİZ!

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Emin Koramaz, Gezi Davası hukuksuz kararının 700. gününde tutsak arkadaşlarımız için bir basın açıklaması yaptı: "Gezi'yi Sahiplenmeye, Arkadaşlarımızla Dayanışmaya Devam Edeceğiz."

Ülkemizin her bölgesinden, her yöresinden yurttaşlarımızın itirazlarını, taleplerini haykırdığı; ülke tarihinin en görkemli halk hareketlerinden biri olan Gezi Direnişi'ne suç isnat etmek, onurlu direnişimizi lekelemek amacıyla iktidarın güdümündeki yargı mensupları tarafından verilen hukuksuz tutuklama kararının üzerinden 700 gün geçti.

İktidarın isteği doğrultusunda kurgulanan bu hukuk dışı davanın sonucunda, geçtiğimiz Eylül ayında TMMOB Yönetim Kurulu Üyesi Mücella Yapıcı ve Hakan Altınay serbest bırakıldı. Ancak, Şehir Plancıları Odası İstanbul Şubesi eski başkanı Tayfun Kahraman ve Mimarlar Odası'nın Hukuk Müşaviri Can Atalay'ın da aralarında bulunduğu arkadaşlarımızın 18'er yıllık hapis cezaları, Yargıtay 3. Ceza Dairesi tarafından onandı.

Biliyoruz ki bu karar, sadece arkadaşlarımıza yönelik değildir.

Bu karar, 2013 Mayıs-Haziran aylarında ülkesinin bugününe ve yarınlarına sahip çıkan milyonlara yöneliktir; milyonlarca insanın demokratik hak kullanımlarını cezalandırmaya, barışçıl ve demokratik istemleri bastırmaya ve kamu idarelerine yakışmayacak bir şekilde öç almaya, cezalandırmaya yöneliktir.

Gezi Direnişi, doğal alanlarımız, parklarımız, meydanlarımız betona boğulmasın; kıyılarımız, ormanlarımız, meralarımız ranta kurban edilmesin diye; sağlıklı ve güvenli yaşam alanlarında hep birlikte, barış içinde yaşayabilelim diye milyonlarca yurttaşın haykırdığı toplumsal bir olaydır.

Gezi bu ülkenin umudu, güzelliği ve içinde taşıdığı tüm renkleridir.

Ne o gün orada olmak, ne de doğamıza, tarihimize, yaşamımıza sahip çıkmak suç değildir. Gezi direnişi geleceğimizdir. Gezi direnişi bu ülkede bir avuç karşısında ezilen milyonların sesidir. Halkın en örgütlü mücadelesidir.

Bu hukuksuzluğun 700. gününde inatla, korkmadan bir kere daha söylüyoruz;

Şehir şehir dalga dalga yayılan, yasaklara, hukuksuz cezalara, baskıya, ranta, talana, yalana, tüm ayrıştırma politikalarına karşı yan yana durduğumuz, sesimizi çığa dönüştürdüğümüz o şanlı direnişten hala ilk günkü gibi gurur duyuyoruz!

Gezi bizim demokrasi çığlığımızdır.

Gezi ülkeyi karanlığa boğan rantçı, piyasacı, kadın düşmanı siyasetin karşısında; eşitlikçi, paylaşımcı, doğayı ve emeği koruyan ve kadınların önde saf tuttuğu başka bir dünya mümkün diyenlerin sesidir.

Gezi eşitliktir. Gezi emeğimiz, alın terimiz, gururumuz, kardeşlik ve dayanışma demektir.

Gezi bir arada yaşamının mümkün olduğunun en güçlü ifadesidir.

Gezi laikliktir.

Gezi barikatın karşısında korkmadan direnenler kadınlardır.

Gezi, genç yaşlı, işçi, emekçi, işsiz, öğrenci demeden; birbirini emeğinden tanıyanların, ezilenlerin en güçlü haykırılarıdır.

Gezi bu ülkenin yarınıdır. Gelecek meselemizdir. Bu sebeple bir onur nişanıdır bizler için.

İşte bu yüzden ilk günden itibaren Gezi, iktidarın hedefindedir.

Hepimiz biliyoruz ki, siyasi iktidarın ve onun maşalarının Gezi Direnişi nezdinde asıl cezalandırmak istediği eşit, özgür, demokratik ve gerçekten bağımsız bir Türkiye ideali için mücadele eden toplumsal muhalefet hareketidir.

Bizler, Gezi'ye baktığımızda; bilim ve teknolojinin ışığında, tüm canlıların yaşam hakkına saygılı, eşit, onurlu, barış

içerisinde yaşayacağımız, adil bir ülke umudunun ne kadar da diri olduğunu görüyoruz.

TMMOB ve bağlı odaların en temel amaçlarından biri, bilimi ve teknoloji halkın yararına kullanarak kamusal alanları savunmaktır.

Siyasi iktidarın cezalandırmak istediği, yıllardır her fırsatta saldırdığı TMMOB ve bağlı odalarının toplumcu çizgisi ve onurlu mücadele geleneğidir.

Bu kapsamda, milyonlarca yurttaşın, toplumun ortak değeri olan Gezi Parkı betonlaşmasın diye, İstanbul kentinin merkezindeki en önemli deprem toplanma alanı yapılaşmaya açılmasın diye yürüttüğü mücadelenin sözcüsü olmak suç değildir.

Arkadaşlarımız, Gezi'ye katılan milyonların sözcüsü olmuşlardır.

Gezi Direnişi 'ne katılan milyonlardan intikam almak için hukuksuz bir biçimde tutsak edilen arkadaşlarımızla gurur duyuyoruz.

Gezi Davası'nda tutuklanan arkadaşlarımız bizim yüz akımız ve onurlu tarihimizin bir parçasıdır.

Gezi Direnişinin arkasında dimdik durduğumuz gibi, Gezi Davasında yargılanan ve ceza alan arkadaşlarımızın da yanında dimdik durmaya devam ediyoruz.

Adalet Nöbetlerimizi arkadaşlarımız özgürlüklerine kavuşana dek sürdüreceğiz.

Bu kararlı adalet mücadelemizi, tüm dost kurum ve kuruluşları, tüm yol arkadaşlarımızla birlikte devam ettireceğiz.

Arkadaşlarımızın derhal salıverilmesini istiyoruz.

Gezi davasında tutuklanan tüm arkadaşlarımıza özgürlük istiyoruz.

Emin Koramaz

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı

1 Mart Cuma

» Demokrasi ve Atılım Partisi (DEVA) Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkan Adayı Celal Mümtaz Akıncı ve Çankaya Belediyesi Başkan Adayı Selin Karsak ile beraberindeki heyet Odamızı ziyaret ederek Oda Başkanı Yunus Yener ile görüştüler.

5 Mart Salı

» Oda Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.

9 Mart Cumartesi

» Odamız 49. Dönem 6. Sekreter, Sayman ve Müdürler Toplantısı 8-9 Mart 2024 tarihlerinde Oda Merkezi'nde gerçekleşti.

10 Mart Pazar

» Odamız 49. Dönem 4. Danışma Kurulu toplantısı 10 Mart 2024 Pazar günü, Tanışma, Ülke gündemi ve Oda çalışmaları üzerine görüşme ve Dilek ve Öneriler gündemi ile yapılmıştır.

11 Mart Pazartesi

» "Cumhuriyetin 100. Yıldönümünde Türkiye

Sanayisi ve Dünyadaki Son Gelişmeler Işığında Nasıl Bir Sanayileşme?" ana temasıyla 15-16 Aralık 2023 tarihlerinde MMO Eğitim ve Kültür Merkezi'nde düzenlenen TMMOB Sanayi Kongresi sonuç bildirgesi yayımlandı.

12 Mart Salı

» Oda Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.

19 Mart Salı

» Oda Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.

22 Mart Cuma

» Türkiye Komünist Partisi (TKP) Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkan Adayı Ali Ufuk Arıkan ve Çankaya Belediyesi Başkan Adayı Çişel Demirkan Sakallı ile beraberindeki heyet Odamızı ziyaret ederek Oda Başkanı Yunus Yener ile görüştüler.

26 Mart Salı

» Oda Yönetim Kurulu toplantısı yapıldı.

29 Mart Cuma

» TMMOB Sanayi Kongresi 2023 Bildiriler Kitabı yayınlandı.

TMMOB MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI

50. OLAĞAN GENEL KURULU TOPLANİYOR

Oda 50. Olağan Genel Kurul ve Seçimleri, çoğunluklu olarak 13-14 Nisan 2024 tarihlerinde saat 10:00'da Meşrutiyet Caddesi No: 19/4 Kızılay-Çankaya/ANKARA adresindeki Makina Mühendisleri Odası'nda; çoğunluk sağlanamadığı durumda ise **çoğunluksuz olarak Genel Kurul 20 Nisan 2024 tarihinde saat 10:00'da Kocatepe Kültür Merkezi'nde** (Kızılırmak Cd. No: 36, Çankaya/Ankara), **Seçimler ise 21 Nisan 2024 tarihinde saat: 09:00'da Makina Mühendisleri Odası Eğitim ve Kültür Merkezi'nde** (Selanik Cad. No: 76, Çankaya/Ankara) aşağıdaki gündemde toplanacaktır.

1. GÜN

- Açılış
- Başkanlık Divanı ve Seçimi
- Saygı Duruşu
- Oda Başkanı'nın Konuşması
- Konuk Konuşmaları
- Komisyonların Seçimi
- Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu ve Onur Kurulu Çalışma Raporlarının Okunması ve Görüşülmesi
- 49. Dönem Yönetim Kurulunun Aklanması
- Seçime Katılacak Adayların Belirlenmesi
- Komisyonların Görüşülmesi
- Dilek ve Öneriler

2. GÜN

- Yönetim Kurulu, Oda Onur Kurulu, Denetleme Kurulu Üyelerinin Seçimi
- TMMOB Yönetim ve Denetleme Kurulları ve Yüksek Onur Kurulu İçin Adayların Seçimi
- TMMOB Genel Kuruluna Katılacak Delegelerin Seçimi

tmmob

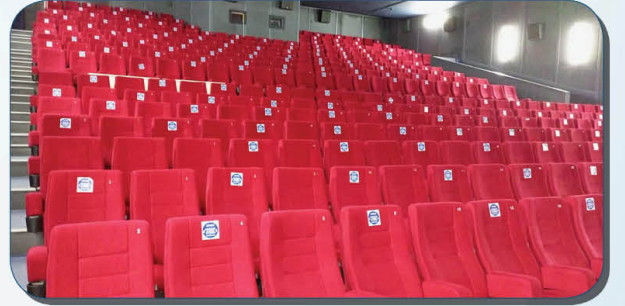
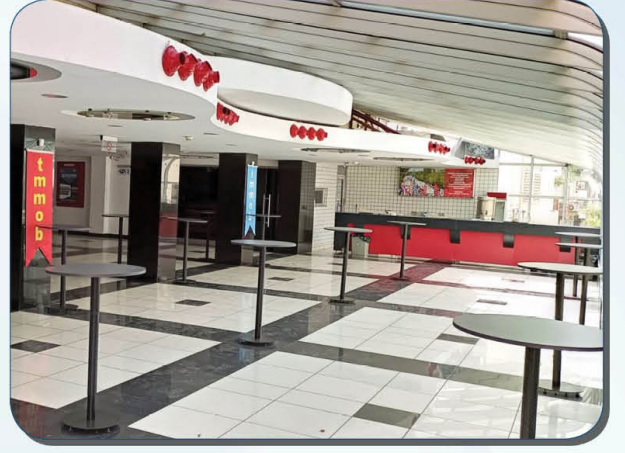
makina mühendisleri odası

t m m o b
m a k i n a
m ü h e n d i s l e r i
o d a s ı

MMO EĞİTİM VE KÜLTÜR MERKEZİ

Eğitim ve Kültür Merkezimizde 8 adet salon bulunmaktadır. En büyüğü 407 kişilik olan salonlarımızda kongre, kurultay, sempozyum, söyleşi ve film gösterimleri yapılmaktadır. Ayrıca Oda eğitimlerimiz de yürütülmektedir.

İLETİŞİM

Selânik Caddesi No: 76 Kızılay - ANKARA

Tel: (0 537) 655 08 18

e-posta: mmo@mmo.org.tr